

ÎNCHEIERE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului, declarat de către Natalia Savincova,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Savincova
împotriva Liubov Teaca, intervenienți accesorii notarul public Elena Morev și
Spitalul Clinic de Psihiatrie cu privire la anularea contractului de donație a
apartamentului, radierea dreptului de proprietate din registrul public,
cererea reconvențională depusă de Liubov Teaca împotriva Nataliei Savincova,
intervenient accesoriu notarul public Zinaida Volimbovscaia cu privire la anularea
testamentului,
împotriva deciziei din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au
respins cererile de apel declarate de către Natalia Savincova și Liubov Teaca, s-a
menținut hotărârea din 09 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

constată:

La 14 aprilie 2014 Natalia Savincova, Lidia Chernyakhovscaya au depus cerere
de chemare în judecată împotriva Liubov Teaca, intervenienți accesorii notarul
public Elena Morev și Spitalul Clinic de Psihiatrie cu privire la anularea contractului
de donație nr.14684 din 29 septembrie 2012 a apartamentului XXXXX, radierea
dreptului de proprietate din Registru bunurilor imobile și încasarea cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii reclamantele au indicat, că au fost prietene apropiate cu
Lidia Pașcova. Din acest motiv la 24 decembrie 1997 ea a perfectat pe numele lor
testamentul nr.4-3407, prin care le-a testat toată averea sa, inclusiv și apartamentul
XXXXX, în cote egale. Reclamantele au menționat că cu 3 ani înainte de deces
Lidia Pașcova a fost internată în spital, unde a fost diagnosticată cu XXXXX. După
externarea Lidiei Pașcova din spital, Liubov Teaca a început să o viziteze și
observând starea de sănătate a ultimei și anume că nu este lucidă, a determinat-o
prin înșelăciune să semneze în favoarea sa contractul de donație nr. 14684 pe
XXXXX.

Reclamantele au mai invocat, că la 16 ianuarie 2013 Lidia Pașcova, aflându-se într-o perioadă de luciditate și dându-și seamă că nu mai este proprietara apartamentului său, s-a adresat la Comisariatul de Poliție sect. Botanica, cu o plângere privind acțiunile Liubov Teaca. În baza plângerii a fost intentată o cauză penală și pornită urmărirea penală conform elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal. Totodată, în cadrul cauzei penale, pentru a determina gradul de discernământ al Lidiei Pașcova, a fost efectuată expertiza psihiatrico-legală ambulatorie. Comisia de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie a conchis că Lidia Pașcova suferă de XXXXX, care o lipsește pe examinată de capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale și nu poate face declarații în cauza penală. Reclamantele au considerat că Lidia Pașcova la momentul semnării contractului de donație din 29 septembrie 2012 nu acționa cu discernământ.

Liubov Teaca a depus cerere reconvențională împotriva Nataliei Savincova, Lidiei Chernyakhovscaya, intervenient accesoriu notarul public Zinaida Volimbovscaia privind nulitatea testamentului nr.4-3407 din 24 decembrie 1997 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale Liubov Teaca a indicat, că la 24 decembrie 1997, de către notarul de stat Zinaida Volimbovscaia a fost perfectat un testament în limba română, potrivit căruia Lidia Pașcova testează toată averea sa Nataliei Savincova și Lidiei Chernyakhovskaya. Consideră că, în temeiul art. 50 din Codul civil din 26 decembrie 1964 (în vigoare la data întocmirii testamentului, abrogat prin LP 1107/06.06.02, MO082/22.06.02, art. 661 la data de 12.06.03), testamentul din 24 decembrie 1997 urmează a fi declarat nul, or, acesta nu corespunde prevederilor legii și anume Legii nr. 3465 din 01 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești, care prevede că lucrările de secretariat la notariatele de stat și la comitetele executive ale sovietelor raionale, orășenești, de orașel și satești de deputați ai poporului, precum și la organele de înregistrare a actelor de stare civilă din RSS Moldovenească se efectuează în limba de stat sau în limba rusă. Lidia Pașcova la momentul semnării nu cunoștea limba română, nu putea înțelege conținutul actului, cât și efectele ce urmează să producă acest act, notarul urma să întocmească testamentul în limba rusă.

Liubov Teaca a mai menționat că faptul necunoașterii de către Lidia Pașcova a limbii române nu i-a permis să înțeleagă însemnătatea faptelor sale sau să le dirijeze, să-și manifeste consimțământul liber și exteriorizat, pentru a produce efecte, astfel, în temeiul art. 58 din Codul civil din 26 decembrie 1964, testamentul nr.4-3407 din 24 decembrie 2007 urmează a fi declarat nul.

La 10 februarie 2015 reclamanta Lidia Chernyakhovscay a decedat, iar succesorii ei nu au depus cerere de substituirea părții ieșite din proces.

Prin încheierea din 09 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central s-a încetat în partea Lidiei Chernyakhovscay procesul în cauza civilă. (f.d.35-36, vol.II)

Prin hotărârea din 09 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central s-au respins ca neîntemeiate cererea de chemare în judecată depusă de către Natalia Savincova și cererea reconvențională depusă de către Liubov Teaca. S-a anulat sechestru aplicat prin încheierea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 22 aprilie 2014, asupra bunului imobil apartamentul XXXXX. (f.d.34, 47-61, vol.II)

Prin decizia din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au respins cererile de apel declarate de către Natalia Savincova și Liubov Teacă, s-a menținut hotărârea din 09 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central. (f.d. 134, 135-145, vol.II)

La 11 septembrie 2018 Natalia Savincova a declarat recurs împotriva deciziei din 23 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a deciziei și hotărârii instanței de fond, în partea respingerii ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată cu privire la anularea contractului de donație, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. (f.d. 150-159, vol.II)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat, că instanța de judecată au interpretat în mod eronat legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 23 mai 2018, expediată participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal la data de 09 iulie 2018, confirmare privind recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsește.(f.d.146)

În aceste circumstanțe recursul, declarat la 11 septembrie 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Natalia Savincova este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că Natalia Savincova a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate

la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Natalia Savincova asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Natalia Savincova, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Natalia Savincova inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Natalia Savincova, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nicolae Craiu

Maria Ghervas